

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 141/04-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť P. L., bytom N. D., zastúpeného advokátom JUDr. J. H. Advokátska kancelária, B., ktorou

1. v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 namieta porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 8 ods. 1, 2, 3 a 5 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky nezákonným pozbavením slobody;

2. v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 namieta porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s právom na nestranný súd a prezumpciu neviný;

3. v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 8 Tp 368/03 namieta porušenie čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj

čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania;

4. v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 8 Tp 368/03 namieta porušenie čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných priet'ahov, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2004 doručená sťažnosť P. L., bytom N. D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. H., Advokátska kancelária, B., ktorou

1. v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre (ďalej len „krajský súd“) postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 namieta porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), § 8 ods. 1, 2, 3 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) nezákonným pozbavením slobody;

2. v konaní vedenom na okresnom súde postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na krajskom súde postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 namieta porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4

v spojení s čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na nestranný súd a prezumpciu neviný;

3. v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 namieta porušenie čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania;

4. v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 namieta porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil nasledovné porušenia jeho základných práv:

1. v konaní vedenom na okresnom súde postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na krajskom súde postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru, § 8 ods. 1, 2, 3 a 5 listiny, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy nezákonným pozbavením slobody;

2. v konaní vedenom na okresnom súde postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na krajskom súde postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na nestranný súd a prezumpciu neviný;

3. v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 porušenie čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania;

4. v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovateľ ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 alebo alternatívne sám vyslovil, že pozbavenie slobody sťažovateľa bolo v období od 7. novembra 2003 do 24. februára 2004 nezákonné, prípadne v rámci ďalšej alternatívy prikázal okresnému súde v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 368/03 rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby a o jej nahradenie písomným sľubom.

Napokon sťažovateľ požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia po 300 000 Sk tak od okresného súdu, ako aj od krajského súdu a náhradu trov právneho zastúpenia.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa z 2. novembra 2003 bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie pre trestný čin pokusu ublíženia na zdraví a výtržníctva. Neskorším uznesením z 15. decembra 2003 bol sťažovateľ obvinený aj z trestného činu ublíženia na zdraví z nedbanlivosti. Uznesením okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s účinnosťou od 1. novembra 2003. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal hneď po jeho vyhlásení 4. novembra 2003 do súdnej zápisnice sťažnosť. Dňa 7. novembra 2003 podal sťažovateľ aj žiadosť o prepustenie z väzby (v skutočnosti podľa zistenia ústavného súdu je žiadosť sťažovateľa datovaná 6. decembra 2003). Dôvody sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu doplnil podaním z 5. januára 2004, ktoré adresoval už krajskému súde. Toho istého dňa doplnil aj dôvody žiadosti o prepustenie z väzby zo 7. novembra 2003 (t. j. správne 6. decembra 2003). Ďalším doplnením žiadosti z 20. januára 2004 alternatívne pre prípad nevyhovenia žiadosti o prepustenie z väzby požiadal aj o nahradenie väzby písomným sľubom. Konanie o sťažnosti proti vzatiu do väzby sa viedlo na krajskom súde pod sp. zn. 1 Tpo 218/03.

Krajský súd uznesením z 18. decembra 2003 sťažnosť zamietol ako nedôvodnú, pričom uznesenie bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 27. mája 2004. Konanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, resp. o nahradenie väzby písomným sľubom sa vedie na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03, pričom o žiadosti dosiaľ nebolo rozhodnuté.

Okresný prokurátor v Topoľčanoch podal v trestnej veci sťažovateľa okresnému súdu obžalobu 6. februára 2004. Trestným rozkazom okresného súdu č. k. 2 T 13/04-132 z 11. februára 2004 bol sťažovateľ uznaný vinným v zmysle obžaloby a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody, ako aj trest zákazu riadiť motorové vozidlá. Uznesením okresného súdu sp. zn. 2 T 13/04 zo 16. februára 2004 bol sťažovateľ prepustený z väzby. Uznesenie sa realizovalo 24. februára 2004. Toho istého dňa podal sťažovateľ proti trestnému rozkazu odpor. Rozsudkom okresného súdu č. k. 2 T 13/04-171 z 23. marca 2004 bol sťažovateľ opätovne uznaný vinným podľa obžaloby a boli mu uložené rovnaké tresty. Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté. Dňa 19. apríla 2004 podal sťažovateľ ústavnému súdu sťažnosť, v ktorej namietal, že postupom a rozhodovaním okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu jeho práv na zákonné pozbavenie slobody, na nestranný súd a prezumpciu neviny, na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prierahov, ako ja na to, aby bol súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 87/04-29 z 5. mája 2004 bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 386/03, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o žiadosti o prepustenie z väzby, resp. o jej nahradenie sľubom v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prierahov, ako aj v časti smerujúcej proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tpo 218/03 o sťažnosti proti vzatiu do väzby, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prierahov. Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosť odmietol.

1. Pokiaľ sťažovateľ v konaní vedenom na okresnom súde postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na krajskom súde postupom

a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 namieta porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru, § 8 ods. 1, 2, 3 a 5 listiny, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy nezákonným pozbavením slobody, poukazuje na tri rôzne námietky:

a) Sťažovateľ je predovšetkým toho názoru, že bol vzatý do väzby v rozpore s právom, lebo došlo k prekročeniu lehoty zadržania, ako táto vyplýva z § 8 ods. 3 listiny. Uvedené ustanovenie limituje zadržanie na 24 hodín na rozdiel od čl. 17 ods. 3 druhej vety ústavy, podľa ktorého je táto lehota 48 hodín. I keď s účinnosťou od 1. júla 2001 bola lehota zadržania podľa ústavy predĺžená na 48 hodín, k novelizácii § 8 ods. 3 listiny nedošlo. Keďže ústava a listina, ktorá je ústavným zákonom, majú rovnakú právnu silu, bolo povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti so zadržaním sťažovateľa postupovať podľa § 8 ods. 3 listiny, lebo tento ustanovuje prísnejšie podmienky pre zásah do základného práva na osobnú slobodu a zabezpečuje väčší rozsah tohto práva ako čl. 17 ods. 3 ústavy. Tento rozsah neodporuje ústave, a preto vzhľadom na čl. 152 ods. 1 ústavy treba aplikovať § 8 ods. 3 listiny. Sťažovateľ poukazuje v tejto súvislosti aj na legislatívne pravidlá a tiež na ustanovenie § 3 ods. 1 listiny, podľa ktorého v ústave možno základné práva a slobody rozšíriť nad mieru upravenú listinou, nie však zúžiť, ako tomu bolo v tomto prípade. Napokon sťažovateľ v tejto súvislosti polemizuje s právnym názorom ústavného súdu vysloveným v uznesení č. k. I. ÚS 100/04-76 z 9. júna 2004 v obdobnej veci.

b) Ďalej sťažovateľ namieta neexistenciu väzobného dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda že by v jeho prípade jestvovali konkrétne skutočnosti nasvedčujúce obave, že by pobytom na slobode pokračoval v trestnej činnosti, resp. dokonal trestný čin, o ktorý sa pokúsil. Samotná skutočnosť, že sa proti nemu vedie trestné stíhanie, nie je takouto okolnosťou, ako ani tvrdenie, že sa mal dopustiť priestupku proti verejnému poriadku. Za takúto okolnosť nemožno považovať ani podozrenie zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví z nedbanlivosti, pre ktoré v čase rozhodovania o vzatí do väzby ešte nebol ani stíhaný. Navyše, v prípade nedbanlivostného trestného činu aplikácia väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vôbec neprichádza do úvahy, lebo tento väzobný dôvod je možný len v prípade úmyselných

trestných činov. Pokiaľ bol v minulosti trestne stíhaný a právoplatne odsúdený pre lúpež a neuposlušnosť rozkazu, boli tieto odsúdenia zahladené, pričom od spáchania týchto trestných činov uplynula dlhá doba, počas ktorej sa sťažovateľ riadne správal. Uznesenia okresného súdu a krajského súdu neuvádzajú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu z pokračovania v trestnej činnosti alebo z jej dokonania.

c) Napokon sťažovateľ namieta, že uvalenie väzby bolo v danom prípade neprimerane prísny opatrením, keďže vzhľadom na povahu a závažnosť stíhaného trestného činu, závažnosť usvedčujúcich dôkazov, očakávaný trest v prípade uznania viny, jeho charakter, doterajší život, osobné a sociálne pomery a jeho spoločenské väzby a správanie nebolo potrebné väzbu uvaliť.

2. Pokiaľ sťažovateľ v konaní vedenom na okresnom súde postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 a v konaní vedenom na krajskom súde postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 namieta porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na nestranný súd a prezumpciu neviny, poukazuje na to, že podľa jeho názoru konajúca sudkyňa sa nejavila ako nestranná. V uznesení okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 je totiž uvedené: „(...) *Je nesporné, že obvinený trestný čin, ktorý mu je kladený za vinu, spáchal, čo i uznal s tým, že je to skreslené a bol pod vplyvom alkoholu.*“ Podľa názoru sťažovateľa je tým zároveň porušené aj jeho právo na prezumpciu neviny. Skutočnosť, že okresný súd prezumuje vinu, zároveň zakladá aj pochybnosť o jeho nestrannosti. Krajský súd nespĺnil v tejto súvislosti svoju prieskumnú povinnosť a pochybenie okresného súdu neodstránil. Tým aj on porušil právo sťažovateľa na nestranný súd a prezumpciu neviny.

3. Pokiaľ sťažovateľ v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 namieta porušenie čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania, poukazuje na to, že okresný súd, ktorý nerozhodol o jeho alternatívnej žiadosti o nahradenie väzby sľubom, porušil právo byť súdený v primeranej

lehote alebo prepustený počas konania. Stanovisko okresného súdu, ktorý je toho názoru, že o tejto žiadosti nemôže rozhodnúť, je protiprávne a znamená, že dodnes nebolo ustálené, či pozbavenie osobnej slobody sťažovateľa od podania žiadosti do prepustenia na slobodu bolo alebo nebolo zákonné.

4. Pokiaľ sťažovateľ v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 namieta porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prietáhov, argumentuje tým, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby okresný súd nerozhodol a z prípisu okresného súdu z 27. apríla 2004 vyplýva, že o tejto žiadosti okresný súd ani nemieni rozhodnúť. To znamená, že dosiaľ nebolo rozhodnuté o zákonnosti či nezákonnosti väzby sťažovateľa v období od podania žiadosti o prepustenie z väzby do prepustenia z nej.

Zo zápisnice okresného súdu o výsluchu sťažovateľa v súvislosti s rozhodovaním o uvalení väzby sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 vyplýva, že sťažovateľ bol súdom vypočutý a k veci uviedol: *„Bol som pod vplyvom alkoholu, je mi ľúto to, čo som urobil. Vykonal som to, čo je tam uvedené, avšak je to skreslené.“* Na otázku prokurátora, či je pravdou, že už v deň zadržania v poludňajších hodinách sa dopustil protispoločenskej činnosti, sťažovateľ uviedol že: *„dopoludnia, keď ho kamarát vyložil z auta, vystrelil 2-x z poplašnej pištole, je to to isté ako keby hodil piráta, na nikoho nemieril.“* Na ďalšiu otázku prokurátora, či bol sťažovateľ účastníkom dopravnej nehody v okrese Topoľčany, sťažovateľ uviedol že: *„bol, v piatok ráno.“* Po výsluchu sťažovateľa okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým podľa § 68 ods. 1 z dôvodu § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bol sťažovateľ vzatý do väzby s účinnosťou od 1. novembra 2003 o 19.00 h. Sťažovateľ s obhajcom prehlásili, že proti uzneseniu podávajú sťažnosť. Sťažnosť je odôvodnená tým, že nie sú dané konkrétne dôvody, ktoré by preukazovali obavu z pokračovania v trestnej činnosti, pretože sťažovateľ je stíhaný len za jeden skutok v štádiu pokusu a tento skutok je zároveň aj ďalším trestným činom výtržníctva. Preto v danom štádiu iné trestné stíhanie pre iný trestný čin sa proti sťažovateľovi nevedie. To sa vzťahuje tak na dopravnú nehodu, ktorá by bola iba nedbanlivostným trestným činom, ako aj na strelbu z plynovej pištole, ktorá

nemá znaky trestného činu. Vzhľadom na tieto skutočnosti nejestvuje obava z pokračovania v trestnej činnosti.

Z písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 vyplýva totožný výrok ako zo zápisnice zo 4. novembra 2003. Okresný súd predovšetkým poukazuje na návrh prokurátora, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ sa dopustil pokusu trestného činu úmyselného ublíženia na zdraví, ako aj výtržníctva tak, že 1. novembra 2003 o 19.00 h. pred barom na mieste verejnosti prístupnom fyzicky napadol J. S., najmenej 5 x ho udrel pravou rukou so sadrovým obvazom do tváre a celého tela, zahryzol mu do palca ľavej ruky, ako aj do lýtka a predkolenia. Dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vidí prokurátor v tom, že sťažovateľ sa toho istého dňa dopustil priestupku, keď o 13.45 h. pred budovou hotela strieľal z poplašnej pištole. Ďalej je obava z pokračovania v trestnej činnosti podopretá výpisom z registra trestov, podľa ktorého bol sťažovateľ 20. mája 1999 odsúdený pre trestný čin lúpeže na podmienený trest odňatia slobody a 20. januára 2001 pre trestný čin neuposlušnutia rozkazu taktiež na podmienený trest odňatia slobody. Ďalej je podozrivý z trestného činu ublíženia na zdraví z nedbanlivosti. Všetky tieto skutočnosti podľa názoru prokurátora odôvodňujú obavu, že sťažovateľ bude v páchaní trestnej činnosti pokračovať. Podľa názoru okresného súdu návrh prokurátora na uvalenie väzby je dôvodný. Je nesporné, že sťažovateľ trestný čin, ktorý mu je kladený za vinu, spáchal, čo aj uznal s tým, že je to skreslené a že bol pod vplyvom alkoholu. Je preto nesporné, že sú dané dôvody na vzatie sťažovateľa do väzby, lebo v prípade ponechania na slobode by pokračoval v páchaní trestnej činnosti, resp. by dokončil trestný čin, o ktorý sa pokúsil.

Z doplnenia dôvodov sťažnosti z 30. decembra 2003 vyplýva, že sťažovateľ vytyka okresnému súdu porušenie prezumpcie neviny, ako aj požiadavky nestrannosti súdu vzhľadom na to, že v uznesení okresného súdu je jeho vina vopred deklarovaná. Sťažovateľ ďalej namieta, že uvalenie väzby v danom prípade nebolo primeraným opatrením. Napokon vytyka aj nepreskúmateľnosť uznesenia okresného súdu pre nedostatočné odôvodnenie.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 1 Tpo 218/03-33 z 18. decembra 2003 vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa a jeho obhajcu bola zamietnutá. Krajský súd sa bez podstatnejších výhrad stotožnil s úvahami okresného súdu, pokiaľ ide o opodstatnenosť obavy, že sťažovateľ by sa dopustil konaní predpokladaných v ustanovení § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Na vzatie sťažovateľa do väzby boli splnené materiálne podmienky uvedené v § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože skutočnosti, na ktoré poukázal okresný súd a ktoré majú podklad v predložennom spisovom materiáli, najmä vo výpovediach poškodeného S., zakladajú opodstatnenú obavu z pokračovania v trestnej činnosti. Správny je aj výrok o určení začiatku lehoty trvania väzby, lebo v súlade s ustanovením § 71 ods. 1 a 6 Trestného poriadku bola táto lehota určená od zadržania sťažovateľa, pričom nedošlo k prekročeniu doby 48 hodín od jeho zadržania do jeho odovzdania okresnému súdu.

Z uznesenia Obvodného oddelenia Policajného zboru v Topoľčanoch sp. zn. ČVS: ORP-767/TO-03 z 2. novembra 2003 vyplýva, že voči sťažovateľovi bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin pokusu úmyselného ublíženia na zdraví a výtržníctva za to, že 1. novembra 2003 o 19.00 h. pred barom na mieste verejnosti prístupnom fyzicky napadol J. S., ktorého najmenej 5 x udrel pravou rukou so sadrovým obvazom do oblasti tváre a celého tela, zahryzol mu do palca ľavej ruky, ako aj do oblasti lýtky a podkolenia.

Z obžaloby sp. zn. Pv 920/2003 zo 6. februára 2004 vyplýva, že doterajšie dve právoplatné odsúdenia sťažovateľa sú zahladené.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 368/03 vyplýva, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby je datovaná 6. decembra 2003. Z prípisu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 368/03 z 27. apríla 2004 adresovaného sťažovateľovi vyplýva, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu nemôže rozhodovať, lebo uznesením okresného súdu sp. zn. 2 T 13/04 zo 16. februára 2004 bol už prepustený na slobodu. Okrem toho žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola podaná predčasne, lebo uznesenie o vzatí do väzby nadobudlo právoplatnosť až 18. decembra 2003.

Zo spisu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 87/04 vyplýva, že sťažovateľ podal 21. apríla 2004 sťažnosť ústavnému súdu, ktorou

1. v konaní vedenom na okresnom súde uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 namietal

a) porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy nezákonným pozbavením slobody;

b) porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3, ako aj čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy porušením práva na nestranný súd a na prezumpciu neviny;

2. v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 namietal

a) porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 1, 2 a 5, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o žiadosti o nahradenie väzby písomným sľubom v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania;

b) porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o žiadosti o prepustenie z väzby, resp. o nahradenie väzby písomným sľubom v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prierahov;

3. v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 1 Tpo 218/03 o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 namietal

a) porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prierahov;

b) porušenie čl. 5 ods. 4 v spojení s čl. 6 ods. 2 dohovoru a čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 v súvislosti s právom na nestranný súd a na prezumpciu neviny;

c) porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy nerozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003

v súvislosti s nezákonným pozbavením slobody uznesením okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003.

Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 87/04-29 z 5. mája 2004 ústavný súd:

1. Sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 368/03, ktorou namietal porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o žiadosti o prepustenie z väzby, resp. o nahradenie väzby písomným sľubom v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prietahov, a v časti smerujúcej proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tpo 218/03 o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003, ktorou namietal porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prietahov, prijal na ďalšie konanie.

2. Sťažnosť sťažovateľa vo zvyšnej časti odmietol.

Z odôvodnenia odmietajúcej časti uznesenia ústavného súdu vyplývajú nasledovné argumenty:

Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 91/03 svojím uznesením zo 4. novembra 2003 porušil čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy nezákonným pozbavením slobody sťažovateľa, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy porušením práva na nestranný súd a na prezumpciu neviny, nebolo možné prijať na ďalšie konanie vzhľadom na nedostatok právomoci ústavného súdu konať a rozhodnúť o tejto časti sťažnosti. Ako to vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu rozhodovať o porušení základných práv a slobôd je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Keďže v danom prípade voči postupu a uzneseniu okresného súdu je prípustná sťažnosť, o ktorej rozhoduje krajský súd, je v právomoci krajského súdu poskytnúť ochranu označeným právam

sťažovateľa. To zároveň znamená, že v uvedenom rozsahu nie je daná právomoc ústavného súdu.

Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 1, 2 a 5, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o žiadosti o nahradenie väzby písomným sľubom v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania, považoval ústavný súd za zjavne neopodstatnenú. Sťažovateľ tu totiž tvrdil, že v dôsledku prierahov zo strany okresného súdu pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, resp. o jej nahradenie sľubom došlo k tomu, že bol protiprávne držaný vo väzbe. Takýto záver je predčasný, lebo okresný súd sa k nastolenej argumentácii sťažovateľa požadujúcej prepustenie na slobodu vyjadrí až v uznesení, ktorým o žiadosti rozhodne.

Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, resp. o jej nahradenie písomným sľubom v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prierahov, bolo treba taktiež považovať za zjavne neopodstatnenú. Základné právo na konanie bez zbytočných prierahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy je obsiahnuté už v čl. 17 ods. 2 ústavy, ktorý je v pomere špeciality ku všeobecnému ustanoveniu čl. 48 ods. 2 ústavy (*mutatis mutandis* I. ÚS 224/03).

Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 1 Tpo 218/03 o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, bolo treba rovnako považovať za zjavne neopodstatnenú na základe tých istých dôvodov, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom odseku.

Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 1 Tpo 218/03 o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 porušenie čl. 5 ods. 4 v spojení s čl. 6 ods. 2 dohovoru a čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy nerozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu okresného

súdu v súvislosti s porušením práva na nestranný súd a na prezumpciu nevinu, ako aj porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy v súvislosti s protiprávnym vzatím sťažovateľa do väzby uznesením okresného súdu, bola tiež zjavne neopodstatnená. Sťažovateľ videl porušenie práva na nestranný súd a na prezumpciu nevinu, ako aj porušenie práva na zákonné pozbavenie osobnej slobody v tom, že krajský súd nerozhodnutím o sťažnosti nenapravil pochybenie okresného súdu, ktorý podľa názoru sťažovateľa nerozhodoval nestranne a porušil prezumpciu nevinu, keď v uznesení o vzatí do väzby vyslovil, že sťažovateľ spáchal trestný čin, za ktorý je stíhaný, a navyše vzal sťažovateľa do väzby protiprávne. Je zrejmé, že krajský súd môže zaujať k týmto otázkam stanovisko iba vo svojom rozhodnutí o opravnom prostriedku a len týmto svojím rozhodnutím by mohol eventuálne označené práva sťažovateľa porušiť. Samotnými prietahmi pri rozhodovaní nemohlo podľa názoru ústavného súdu k porušeniu týchto práv dôjsť.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru, § 8 ods. 1, 2, 3 a 5 listiny, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy nezákonným pozbavením slobody v konaní vedenom na okresnom súde postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 (bod 1 záhlavia uznesenia), ako aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na nestranný súd a na prezumpciu neviny v konaní vedenom na okresnom súde postupom a uznesením sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 (bod 2 záhlavia uznesenia) nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody je subsidiárna a je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V danom prípade proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 bola prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodoval krajský súd. Bolo teda v právomoci krajského súdu poskytnúť ochranu právam, ktorých porušenie sťažovateľ vytýka. Preto bolo potrebné túto časť sťažnosti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru, § 8 ods. 1, 2, 3 a 5 listiny, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy nezákonným pozbavením slobody v konaní krajského súdu postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 (bod 1 záhlavia uznesenia) treba sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú, a to ohľadom všetkých troch uplatnených námietok.

a) Sťažovateľ predovšetkým namietal, že došlo k prekročeniu lehoty zadržania v trvaní 24 hodín, ako táto vyplýva z § 8 ods. 3 listiny.

Ústavný súd nevidí dôvod, aby sa odchyľil od právneho názoru, ktorý vyslovil v obdobnej právnej veci sp. zn. I. ÚS 100/04. Vo svojom uznesení č. k. I. ÚS 100/04-76 z 9. júna 2004 uviedol, že z hľadiska procesnoprávneho nie je v právomoci všeobecných súdov posudzovať súlad právnych predpisov nerovnakej právnej sily, teda v danom prípade nebolo v právomoci krajského súdu posudzovať súlad ustanovenia § 75 Trestného poriadku s § 8 ods. 3 listiny, lebo takúto právomoc má iba ústavný súd v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy. Pokiaľ by bol krajský súd dospel k právnomu názoru zhodnému s právnym názorom sťažovateľa (napr. na základe takto formulovanej námietky sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom), mohol konanie prerušiť a podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov. Pokiaľ krajský súd takto nepostupoval, bol viazaný zákonom a bolo jeho povinnosťou zákon dodržiavať. Požiadavka sťažovateľa, aby sa ustanovenie § 75 Trestného poriadku interpretovalo a aplikovalo v súlade s § 8 ods. 3 listiny bez konania na ústavnom súde priamo všeobecným súdom, je nesplniteľná, lebo jasné a jednoznačné znenie ustanovenia § 75 Trestného poriadku týkajúce sa lehoty zadržania neumožňuje jeho interpretáciu a aplikáciu vychádzajúcu z § 8 ods. 3 listiny. Z hľadiska hmotnoprávneho podľa čl. 152 ods. 1 a 4 ústavy má ústava prednosť nielen pred zákonmi a podzákonnými normatívnymi právnymi aktmi, ale i pred ústavnými zákonmi, ktoré nadobudli účinnosť pred dňom účinnosti ústavy. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že ústava má prednosť i pred listinou. Preto ak čl. 17 ods. 3 ústavy ustanovuje maximálnu lehotu zadržania na 48 hodín a § 8 ods. 3 listiny na 24 hodín, potom platí ustanovenie čl. 17 ods. 3 ústavy, čiže lehota 48 hodín.

Skutkový stav v tomto prípade je celkom analogický so skutkovým stavom, ktorý ústavný súd posudzoval vo vyššie uvedenom prípade. Preto aj jeho závery sú totožné.

Navyše možno v súvislosti s námietkou sťažovateľa, ktorý poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 1 listiny, uviesť nasledovné:

Podľa tohto ustanovenia možno základné práva a slobody upravené v listine v rámci Ústavy Slovenskej republiky rozšíriť. Z toho vyplýva, že ich nemožno v rámci Ústavy

Slovenskej republiky zúžiť. Listina bola prijatá ústavným zákonom z 9. januára 1991 za existencie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. V rámci federatívneho usporiadania štátu ústava spoločného štátu a jej ústavné zákony mali prednosť pred ústavami a ústavnými zákonmi Českej republiky a Slovenskej republiky. Preto bola logická požiadavka, aby Ústava Slovenskej republiky rešpektovala ako minimum základné práva a slobody vyplývajúce z listiny. Súčasný stav je však podstatne iný. Česká a Slovenská Federatívna Republika už neexistuje, došlo k jej rozdeleniu a od 1. januára 1993 existuje Slovenská republika ako samostatný štát. Jej ústava už nie je podriadená listine ako federálnemu ústavnému zákonu, ale práve naopak, v zmysle čl. 152 ods. 1 ústavy má pred ňou prednosť.

Aj keby sa vychádzalo z právneho názoru sťažovateľa, podľa ktorého treba listinu a ústavu považovať za právne normy rovnakej právnej sily, nebolo by možné dospieť k záveru o prioritě listiny pred ústavou. V prípadoch právnych noriem rovnakej právnej sily, ktoré nie sú vzájomne v súlade, orgán aplikujúci právo používa v podstate dve interpretačné metódy. Predovšetkým skúma, či odporujúce si normy sú alebo nie sú navzájom v pomere špeciality a generality. Pokiaľ tomu tak je, potom platí, že špeciálne ustanovenie má prednosť pred generálnym ustanovením (*lex specialis derogat legi generali*). Ak takýto vzájomný vzťah nie je daný (a to je aj predmetný prípad), potom platí pravidlo, podľa ktorého neskoršia norma neguje skoršiu normu (*lex posterior derogat legi priori*). Je to v podstate akási nepriama novelizácia. Keďže ústava bola prijatá a nadobudla účinnosť neskôr ako listina, bolo by možné dospieť k záveru o nepriamej novelizácii § 8 ods. 3 listiny ustanovením čl. 17 ods. 3 druhej vety ústavy.

Napokon treba uviesť, že sťažovateľ v konaní pred všeobecným súdom námietku prekročenia lehoty zadržania podľa § 8 ods. 3 listiny vôbec neuplatnil. Prvýkrát sa na ňu odvoláva až v konaní pred ústavným súdom.

b) a c) Sťažovateľ ďalej namietal neexistenciu väzobného dôvodu podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s tvrdením, že nejestvovali konkrétne skutočnosti nasvedčujúce obave, že by pobytom na slobode pokračoval v trestnej činnosti, resp. dokončil trestný čin, o ktorý sa pokúsil. Taktiež namietal, že v danom prípade bolo uvalenie väzby

neprimerane prísny opatrením, lebo vzhľadom na všetky rozhodné okolnosti nebolo potrebné väzbu uvaliť.

Treba uviesť, že oba argumenty sťažovateľa možno hodnotiť vcelku.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu, ktorá je v intenciách judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, vyplýva, že v prípade rozhodovania o vzatí do väzby musia byť splnené nasledovné podmienky: Po formálnej stránke musí existovať uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že sa obvinený trestného činu, ktorý sa mu v uznesení o vznesení obvinenia kladie za vinu, dopustil. Napokon musí existovať niektorý z väzobných dôvodov uvedených v ustanovení v § 67 ods. 1 Trestného poriadku.

Námietky sťažovateľa nesmerujú voči existencii uznesenia o vznesení obvinenia, ale ani voči existencii skutočností osvedčujúcich kvalifikované podozrenie, že sa trestného činu podľa uznesenia o vznesení obvinenia dopustil. Napokon sťažovateľ sám uvádza, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané 2. novembra 2003 a v rámci výsluchu pred okresným súdom 4. novembra 2003 spáchanie skutku nepopiera, pretože ako výhradu uviedol iba to, že „*je to skreslené*“. Okresný súd mal k dispozícii, ako na to poukazuje krajský súd, výpoveď poškodeného, ktorá kvalifikované podozrenie zo spáchania skutku potvrdzovala. Sťažovateľ namieta existenciu obavy z toho, že by ponechaním na slobode mohol pokračovať v trestnej činnosti, resp. dokončiť to, o čo sa pokúsil. V tejto súvislosti vytýka nedostatok konkrétnych skutočností odôvodňujúcich túto obavu, tomu primerané nedostatky odôvodnenia rozhodnutia a aj neprimeranosť väzby v danom prípade.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno tieto námietky sťažovateľa považovať za dôvodné.

Uznesenie okresného súdu o vzatí do väzby a uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti treba považovať za jeden celok. Z oboch uznesení sa dá vyvodiť, že vzhľadom na výpoveď poškodeného, ako aj vzhľadom na právoplatné odsúdenia z minulosti, ďalej

s poukazom na skutok, ktorého sa sťažovateľ dopustil toho istého dňa dopoludnia, a na očakávané obvinenie z trestného činu ublíženia na zdraví z nedbanlivosti v súvislosti s dopravnou nehodou boli súdey toho názoru, že obava z pokračovania v trestnej činnosti, resp. z dokonania skutku, o ktorý sa pokúsil, je daná. Tieto obavy všeobecných súdov považuje ústavný súd za odôvodnené s výnimkou odkazu na očakávané vznesenie obvinenia z nedbanlivostného ublíženia na zdraví, keďže treba prisvedčiť sťažovateľovi, že väzobný dôvod podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vo vzťahu k dokonaniu pokusu je možný iba v prípadoch úmyselných trestných činov. Skutočnosť, že odsúdenia sťažovateľa z minulosti za lúpež a za neuposlušnosť rozkazu boli už zahladené, síce znamená, že sa na sťažovateľa hľadí, ako keby odsúdený nebol, avšak nevyplýva z toho, že by sa naňho hľadelo, ako keby sa skutkov, za ktoré bol odsúdený, vôbec nedopustil. Uvedené skutočnosti podľa názoru ústavného súdu zakladali v tom čase obavu z pokračovania v trestnej činnosti, resp. z dokonania pokusu. Z týchto skutočností bolo možné dospieť aj k záveru o tom, že väzba bola primeraná, resp. v danom konkrétnom prípade ju nebolo možné považovať za neprimerané opatrenie.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 v spojení s čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy v súvislosti s právom na nestranný súd a prezumpciu neviny v konaní krajského súdu postupom a uznesením sp. zn. 1 Tpo 218/03 z 18. decembra 2003 (bod 2 záhlavia uznesenia) je sťažnosť zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ uvádza, že okresný súd v uznesení sp. zn. 8 Tp 91/03 zo 4. novembra 2003 výslovne deklaroval jeho vinu zo spáchania trestných činov uvedených v uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, pričom krajský súd toto pochybenie nenapravil.

Sťažovateľovi treba prisvedčiť v tom, že v uznesení okresného súdu sa naozaj konštatuje nespornosť toho, že sťažovateľ trestný čin, ktorý sa mu kladie za vinu, spáchal, pričom sa odkazuje na jeho výpoveď pred okresným súdom zo 4. novembra 2003 vrátane výhrady sťažovateľa, že je to skreslené a že bol pod vplyvom alkoholu. Takáto formulácia

okresného súdu nepochybne znamená porušenie princípu prezumpcie nevinu a je objektívne spôsobilá vzbudiť závažné pochybnosti o nestrannosti súdu.

Aj v tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poukázať na to, že uznesenie okresného súdu s uznesením krajského súdu tvoria jeden celok, pričom krajský súd k predbežnému záveru o vine sťažovateľa nedospieva. Krajský súd pri úvahách o dôvodnosti väzby poukazuje na výpoveď poškodeného a na ďalšie dôkazy, a to aj v súvislosti s existenciou kvalifikovaného podozrenia z toho, že sa sťažovateľ dopustil skutku, za ktorý je vznesené obvinenie. Takéto konštatovanie je v súlade so zásadou nestrannosti súdu a s prezumpciou nevinu. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd pochybenie okresného súdu svojím uznesením napravil. V tejto súvislosti treba poukázať aj na skutočnosť, že sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti v zápisnici zo 4. novembra 2003 nestrannosť súdu a porušenie princípu prezumpcie nevinu nenamietal. To napokon ani nemohol urobiť, lebo namietaná skutočnosť vyplynula až z písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu. Sťažovateľ túto námietku uplatnil až v doplnení dôvodov sťažnosti z 30. decembra 2003, teda až po tom, ako krajský súd svojím uznesením z 18. decembra 2003 sťažnosť zamietol.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 v súvislosti s porušením práva byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania (bod 3 záhlavia uznesenia) treba uviesť, že ústavný súd o tejto požiadavke sťažovateľa už konal a rozhodol vo svojom uznesení č. k. I. ÚS 87/04-29 z 5. mája 2004, keď túto časť predchádzajúcej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú s poukazom na jej predčasnosť, lebo okresný súd sa k argumentácii sťažovateľa požadujúcej prepustenie na slobodu na základe prijatia písomného sľubu môže vyjadriť až vo svojom uznesení, ktorým o žiadosti rozhodne. Sťažovateľ teraz požaduje na základe rovnakého skutkového stavu a totožných námietok znova to isté, hoci okresný súd dosiaľ o jeho žiadosti nerozhodol.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Vzhľadom na uvedené je sťažnosť v tejto časti neprípustná. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že hoci v predchádzajúcom konaní totožný skutkový stav a totožné námietky sťažovateľ podradil pod ustanovenia čl. 5 ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 1, 2 a 5, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy, zatiaľ v tomto konaní ich navyše podradil aj pod čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy.

V tejto súvislosti je potrebné ešte dodať, že za súčasného stavu treba žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby považovať za bezpredmetnú, lebo bol z väzby už predtým prepustený. O prepustení z väzby rozhoduje všeobecný súd vždy s účinkami pro futuro. Nie je teda možné rozhodovať o prepustení z väzby so spätnou účinnosťou (I. ÚS 87/04).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 Tp 368/03 v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prietahov (bod 4 záhlavia uznesenia) treba uviesť, že vyslovenie porušenia týchto práv uplatnil sťažovateľ už vo svojej prechádzajúcej sťažnosti, ktorá uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 87/04-29 z 5. mája 2004 bola prijatá na ďalšie konanie. Sťažovateľ v predchádzajúcej sťažnosti ten istý skutkový stav a tie isté námietky podradil pod ustanovenia čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd citovaným uznesením prijal sťažnosť na ďalšie konanie vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 ústavy. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol poukazujúc na to, že ochrana podľa čl. 17 ods. 2 ústavy obsahuje v sebe aj ochranu vyplývajúcu z čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

Z uvedených skutočností je potrebné vyvodiť, že táto časť sťažnosti je neprípustná vzhľadom na prebiehajúce iné konanie s rovnakým predmetom (prekážka litispendencie). Na tom nič nemení skutočnosť, že sťažovateľ teraz navyše ten istý skutkový stav a tie isté námietky subsumuje aj pod ustanovenia čl. 17 ods. 1 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy je táto časť sťažnosti neprípustná v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, keďže o nej už bolo citovaným uznesením ústavného súdu rozhodnuté.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2004